

Kvæg, Øvrige dyr

Bluetongue hos kvæg og andre drøvtyggere

Kort og godt om sygdommen bluetongue - symptomer, smitte, udbredelse, risiko m.m.

Viden om Opdateret 14. august 2024

Antal sidebesøg: 3556

Bluetongue hører til blandt de smitsomme sygdomme hos kvæg, får og geder. Det er en virussygdom, der kan smitte alle drøvtyggere - også den vilde bestand. Der findes 24 typer af bluetonguevirus, der er omfattet af lovgivningen. De er alle indbyrdes forskellige, men giver de samme symptomer.

Symptomer på bluetongue

- væskeansamlinger i læber, på mule og ører
- høj feber
- nedstemthed
- betændelse
- sårdannelse på slimhinderne i mundhulen, især på tandpladen.

Andre symptomer på bluetongue kan også være:

- halthed som følge af betændelse ved kloven
- hævede røde patter

næseflåd

- øjenbetændelse
- blåfarvet tunge - heraf navnet. Blåfarvningen ses dog oftest hos får.

Drægtige køer, der bliver inficeret, kan abortere eller føde deforme kalve. Hos kreaturer er sygdommen sjældent dødelig, men en dødelighed på op til 30 % er rapporteret hos får.

Sådan smitter bluetongue

Bluetongue er en vektorbåren sygdom. Det vil sige, at der ikke kan ske smitte dyrene imellem, men smitten skal overføres med en mitte (et lille bidende insekt på 1-2 mm.). Mitten er mest aktiv morgen og aften. Smitten kan dog også overføres med embryoner, æg og sæd.

Der er set eksempler på overførsel fra moderdyr til foster, så nyfødte kalve er født med smitten. Forekomsten af mitten varierer kraftigt med årstiden. Se en aktuel forekomst på myggetal.dk

Forekomst af bluetongue

I august 2024 nåede bluetongue type 3 Danmark med det første udbrud i en fårebesætning i Sønderjylland. Smitten stammer fra en epidemi, der begyndte i efteråret 2023 med et udbrud i Holland og spredning til Belgien, Tyskland og England og nu også Danmark.

Sygdommen har tidligere primært været udbredt i det meste af verdens tropiske og subtropiske områder og mere sporadisk i de tempererede områder. Bluetongue-typerne 1, 2, 4, 8, 9 og 16 har i en årrække været kendt i europæiske lande i Middelhavsområderne. I 2006 og de følgende år bredte type 8 sig til Nordeuropa, inklusiv Skandinavien. Det var første gang bluetongue optrådte så langt nordpå. Hele den danske bestand af kvæg, får og geder blev ved den lejlighed vaccineret.

Ingen risiko for mennesker

Bluetongue angriber kun drøvtyggere, og kontakt med smittede dyr udgør således ikke nogen sundhedsmæssig risiko for mennesker. Derfor er der ikke risiko for landmanden eller dennes familie ved at færdes i stalden.

Besætningen er smittet med bluetongue - hvad sker der?

Mistanke om bluetongue skal anmeldes, hvis der blandt drøvtyggere forekommer ét eller flere af følgende symptomer:

1. Ødemer i hovedet
2. Sår dannelse på slimhinderne i mundhulen og heraf følgende savlen
3. Hævet og blå tunge.
4. Hævede, røde patter
5. Halthed som følge af betændelse i kronbælterne.

Hvis der opstår mistanke om sygdommen, kommer besætningen under offentligt tilsyn. Der vil blive udtaget nye prøver til undersøgelse på Fødevarestyrelsens anviste laboratorium.

Viser resultatet, at besætningen er smittet med bluetongue, bliver den sat under offentligt tilsyn. Det kan bl.a. indebære, at der ikke må fraføres kvæg til levebrug.

Læs også:

[Se seneste nyt om bluetongue på Fødevarestyrelsens hjemmeside](#)

[Bluetongue type 3 har ramt Danmark](#)

[Bluetongueudbrud i Danmark: Få svar på dine spørgsmål om bluetongue](#)

Emneord

[Bluetongue](#)

[Ekstern smittebeskyttelse](#)

[Smitsomme sygdomme](#)

Publiceret: 23. april 2003

Opdateret: 14. august 2024

Vil du vide mere?

Erik Rattenborg

Dyrlæge, ph.d.

SEGES Innovation P/S

era@seges.dk

+45 2128 6482

Betina B. Tvistholm

Kvægfagdyrlæge

SEGES Innovation P/S

betv@seges.dk

+45 5116 8873

Lars Pedersen

Chefkons., kvægfagdyrlæge

SEGES Innovation P/S

larp@seges.dk

+45 4019 5828

Støttet af

Mælkeafgiftsfonden

Kvægafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk